

Категорія справи № 908/2788/21: Господарські справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах, що виникають із правочинів, зокрема, договорів; Невиконання або неналежне виконання зобов'язань; купівлі-продажу; поставки товарів, робіт, послуг.

Надіслано судом: 03.05.2022. Зареєстровано: 04.05.2022. Оприлюднено: 05.05.2022.

Дата набрання законної сили: 28.04.2022

Номер судового провадження: не визначено

ЦЕНТРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

28.04.2022 року м.Дніпро Справа № 908/2788/21

Центральний апеляційний господарський суд у складі колегії суддів:

головуючого судді Кузнецова В.О.,

суддів Чередка А.Є., Мороза В.Ф.

секретар судового засідання Крицька Я.Б.

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика на рішення Господарського суду Запорізької області від 09.12.2021 (рішення складено та підписано 20.12.2021, суддя Ярешко О.В.) у справі

за позовом товариства з обмеженою відповідальністю Прва книга, м.Дніпро

до відповідача приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика, м.Запоріжжя

про стягнення 1 104 017,17 грн

ВСТАНОВИВ:

I. Короткий зміст і підстави позовних вимог

Товариство з обмеженою відповідальністю Прва книга звернулося до Господарського суду Запорізької області з позовною заявою до приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика про стягнення заборгованості у розмірі 1104017,17 грн, з яких: 939902,96 грн - основна заборгованість, 95333,05 грн - пеня, 22809,17 грн - 3% річних, 45971,99 грн - інфляційні збитки.

Позовні вимоги обґрунтовані неналежним виконанням відповідачем умов договору поставки поставки № 11-ЗК/2019 від 10.10.2019 щодо повної та своєчасної оплати поставленого товару.

II. Короткий зміст рішення суду першої інстанції

Рішенням Господарського суду Запорізької області від 09.12.2021 у даній справі позов задоволено частково; стягнуто з приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика на користь товариства з обмеженою відповідальністю ПРВА книга 939 902 грн 96 коп. основної

заборгованості, 45 837 грн 00 коп. пені, 22 533 грн 58 коп. 3% річних, 45238 грн. 26 коп. інфляційних втрат, 15802 грн 68 коп. судового збору; у задоволенні іншої частини позову відмовлено.

Рішення місцевого господарського суду мотивовано посиланням на те, що заборгованість відповідача перед позивачем за договором поставки у розмірі 939 902,96 грн підтверджена матеріалами справи та не спростована відповідачем.

III. Вимоги апеляційної скарги та узагальнені доводи учасників справи

3.1 Доводи особи, яка подала апеляційну скаргу

Приватне акціонерне товариство Запорізька кондитерська фабрика, не погоджуючись із зазначеним рішенням суду першої інстанції звернулося до Центрального апеляційного господарського суду з апеляційною скаргою, в якій просить рішення господарського суду скасувати в частині стягнення основної заборгованості у розмірі 645 164,52 грн на підставі видаткової накладної № ВН-00005 від 15.03.2021 та похідні вимоги, прийняти в цій частині нове рішення, яким в задоволенні позовних вимог відмовити.

Аргументуючи апеляційну скаргу, скаржник вказує, що видаткова накладна № ВН-00005 від 15.03.2021 на суму 645 164,52 грн хоча й містить посилання на договір №11-ЗК/2019 від 10.10.2019, проте не вказує про ідентифікуючі дані особи, яка її підписала з боку відповідача щодо отримання вказаного в ній товару.

Судом першої інстанції не були досліджені ні оригінал видаткової накладної № ВН-00005 від 15.03.2021, ані оригінали долучених до відповіді на відзив копії додатку (специфікації) від 09.03.2021, акту звірки взаєморозрахунків, ТТН №00011 від 15.03.2021. Зазначені документи викликають сумнів з приводу їх достовірності, оскільки в оригіналі у відповідача ці документи не знаходяться. Крім того, видаткова накладна №ВН-00005 від 15.03.2021 не містить дані про особу, уповноважену на отримання товару; акт звірки взаєморозрахунків підписаний неуповноваженою особою відповідача та не затверджений генеральним директором; в ТТН № 00011 від 15.03.2021 відсутній підпис водія - перевізника.

Відповідач вважає, що судом не надано належної оцінки факту поставки продукції за спірною видатковою накладною без будь якого замовлення, факту відсутності на дату відвантаження у відповідача виробничої необхідності у поставці певного переліку плівки ПЕТ для цукерок, виробництво яких призупинено, а також не надано оцінку обсягів постачання за спірною накладною.

Крім того, судом першої інстанції не надано належної оцінки наявним в матеріалах справи доказам повідомлення позивача про виявлення неякісної продукції.

Заявник апеляційної скарги стверджує, що оскільки у спірних правовідносинах позивачем не доведено факту передання у власність відповідача товару за спірним договором, по якому заявлена до стягнення спірна заборгованість, а також враховуючи відсутність належним чином підписаної з боку відповідача видаткової накладної, з моменту підписання якої умовами договору пов'язано момент передачі товару, а й відповідно виникнення обов'язку по оплаті товару, доводи позивача про існування у відповідача зобов'язання з оплати вказаного товару в сумі 645 164,52 грн є безпідставними.

3.2 Доводи інших учасників справи

У відзиві на апеляційну скаргу позивач просить відмовити у задоволенні апеляційної скарги, рішення господарського суду залишити без змін.

В обґрунтування своєї правової позиції позивач зазначає, що 15.03.2021 позивач поставив, а відповідач отримав товар відповідно до видаткової накладної ВН-00005, найменування та кількість встановленого специфікацією від 09.03.2021.

Невизнання відповідачем законності поставки товару відповідно до видаткової накладної ВН-00005 позивач розцінює як спосіб захисту від пред'явленого позову з метою ухилення від виконання взятих

на себе зобов'язань за договором поставки та введення в обіг суду стосовно фактичних обставин справи.

За твердженням позивача, відповідачем отриманий товар по видатковій накладній ВН-00005 без жодних зауважень по кількості та якості продукції, жодних претензій від відповідача не надходило.

Крім того, позивачем була зареєстрована податкова накладна в органах Державної податкової служби, про що відповідач був повідомлений та відніс суму ПДВ у розмірі 107527,42 грн на податковий кредит, що свідчить про прийняття вказаної видаткової накладної.

IV. Апеляційне провадження

4.1 Процедура апеляційного провадження в апеляційному господарському суді

Згідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 10.01.2022 для розгляду апеляційної скарги визначена колегія суддів у складі: головуєчий суддя Кузнецов В.О., судді Мороз В.Ф., Чередко А.Є.

Ухвалою Центрального апеляційного господарського суду від 17.01.2022 відкладено вирішення питання щодо прийняття апеляційним господарським судом певного процесуального рішення з розгляду апеляційної скарги приватного акціонерного товариства "Запорізька кондитерська фабрика" на рішення Господарського суду Запорізької області від 09.12.2021 до надходження до Центрального апеляційного господарського суду матеріалів справи.

31.01.2022 до апеляційного господарського суду надійшли матеріали справи.

Розпорядженням керівника апарату суду від 07.02.2022 призначено повторний автоматизований розподіл судової справи у зв'язку з перебуванням на лікарняному судді Чередко А.Є. (для вирішення питання про відкриття апеляційного провадження тощо).

Відповідно до протоколу повторного автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 07.02.2022 для вирішення питання про відкриття апеляційного провадження тощо визначено колегію суддів у складі: головуєчий суддя Кузнецов В.О., судді Мороз В.Ф., Коваль Л.А.

Ухвалою апеляційного господарського суду від 07.02.2022 відкрито апеляційне провадження за апеляційною скаргою приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика на рішення Господарського суду Запорізької області від 09.12.2021; призначено справу до розгляду 10.03.2022 на 10 годин 00 хвилин.

10.03.2022 розгляд справи не відбувся у зв'язку з наявністю обставин, які зумовлюють загрозу життю, здоров'ю та безпеці відвідувачів суду в умовах воєнної агресії проти України.

Розпорядженням керівника апарату суду від 06.04.2022 призначено повторний автоматизований розподіл судової справи у зв'язку з усуненням обставин, що зумовили заміну судді Чередко А.Є.

Відповідно до протоколу передачі судової справи раніше визначеному складу суду від 06.04.2022 для розгляду апеляційної скарги визначена колегія суддів у складі: головуєчий суддя Кузнецов В.О., судді Мороз В.Ф., Чередко А.Є.

Ухвалою апеляційного господарського суду від 07.04.2022 розгляд справи призначено на 28.04.2022 на 11:00 годин.

28.04.2022 у судовому засіданні з'явився представник позивача, який надав відповідні пояснення.

Відповідач наданим йому процесуальним правом не скористався та не забезпечив у судовому засіданні явку повноважного представника.

Колегія суддів вважає, що неявка представника відповідача не перешкоджає розгляду справи.

28.04.2022 у судовому засіданні оголошено вступну та резолютивну частину постанови.

4.2 Стислий виклад обставин справи, встановлених судами

10.10.2019 між товариством з обмеженою відповідальністю Прва книга (постачальник) та приватним акціонерним товариством Запорізька кондитерська фабрика (покупець) укладено договір поставки № 11-ЗК/2019.

Відповідно до п.1.1 договору, постачальник зобов'язується передавати у власність покупця товар: полімерні гнучкі пакувальні матеріали та інші товари (надалі продукція), а покупець зобов'язується прийняти та оплатити продукцію на умовах, визначених у цьому договорі.

Конкретний перелік продукції, строки та умови постачання згідно Інкотерм-2010, а також її вартість встановлюється сторонами на підставі заявок покупця у рахунках або специфікаціях до цього договору, які є його невід'ємною частиною (п. 1.2).

Згідно з умовами п.п. 2.1.2, 2.1.3 договору, покупець зобов'язався: повністю та своєчасно оплачувати поставлену продукцію; підписувати та повертати постачальнику акти приймання-передачі продукції (видаткові накладні), або надавати постачальнику у письмовому вигляді мотивовані заперечення щодо акту приймання-передачі продукції (видаткових накладних) не пізніше 5 днів з моменту отримання.

Умовами п.3.2 договору сторони визначили, що загальна вартість продукції згідно договору дорівнює загальній фактичній вартості продукції, що поставлена постачальником покупцю за весь час дії цього договору та складається з сум видаткових накладних.

Згідно з п. 3.4, покупець здійснює оплату продукції у безготівковому порядку шляхом перерахування грошових коштів на поточний рахунок постачальника протягом 45 календарних днів після отримання продукції.

Пунктом 4.7 встановлено, що датою виконання постачальником зобов'язань щодо передачі (поставки) продукції покупцю є дата підписання покупцем відповідного документу, що підтверджує передачу (видаткова накладна, акт прийому-передачі).

Відповідно до п. 4.4 договору, покупець протягом 5 календарних днів від дати поставки відповідної продукції здійснює візуальну перевірку відповідності якості продукції умовам цього договору. В разі виявлення невідповідності якості продукції вимогам, встановленим цим договором, покупець протягом 15 календарних днів, з моменту виявлення неякісної продукції, повідомляє про це постачальника за допомогою факсимільного зв'язку або електронної пошти або іншим чином на власний розсуд. Постачальник зобов'язаний протягом 20 календарних днів розглянути таке повідомлення, та надати відповідь. У випадку ненадходження до покупця такої відповіді, вимоги в повідомленні покупця вважаються прийнятими та мають повну юридичну силу.

У разі виявлення невідповідності щодо якості продукції, постачальник зобов'язується протягом 5 календарних днів, з моменту отримання від покупця повідомлення, направленою відповідно до п. 4.4 цього договору, направити свого представника для сумісного складання акту виявлення неякісної продукції. В разі, якщо постачальник у вказаний термін не направить свого представника, акт виявлення неякісної продукції, складений без представника постачальника, буде мати повну юридичну силу (п. 4.5 договору).

У випадку прострочення покупцем здійснення остаточного розрахунку за продукцію, покупець сплачує постачальнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми простроченого платежу за кожен день прострочення оплати.

Згідно з п. 10.1, договір набирає чинності з дати його підписання обома сторонами і діє до 31.12.2019, а в частині взаєморозрахунків до їх повного здійснення. Якщо жодна зі сторін не повідомила іншу письмово про намір його розірвання за тиждень до закінчення вказаного строку, договір вважається автоматично пролонгованим на кожний наступний календарний рік.

Відповідно до п.10.11, сторони домовились, що цей договір, додаткові угоди та інші додатки до нього, бухгалтерські документи, довіреності на отримання товару, претензії тощо повинні бути скріплені печатками сторін.

Сторонами до договору підписаний додаток № 2, відповідно до якого постачальник зобов'язався передати у власність покупця, а покупець зобов'язався прийняти та оплатити товар, згідно переліку, на загальну суму 645164,52 грн. з ПДВ.

На виконання умов укладеного договору постачальник поставив, а покупець прийняв продукцію (плівка ПЕТ) на підставі видаткових накладних: № ВН-0000069 від 04.11.2019 на суму 166883,52 грн, № ВН-0000070 від 23.11.2019 на суму 161648,76 грн, № ВН-0000079 від 05.03.2020 на суму 128966,88 грн, № ВН-0000083 від 05.03.2020 на суму 26975,52 грн, № ВН-0000086 від 12.03.2020 на суму 54076,80 грн, № ВН-0000121 від 20.11.2020 на суму 18471,00 грн, № ВН-0000123 від 17.12.2020 на суму 120336,60 грн, № ВН-00001 від 28.01.2021 на суму 41595,12 грн, № ВН-00002 від 02.02.2021 на суму 67218,72 грн, № ВН-00005 від 15.03.2021 на суму 645164,52 грн, всього на загальну суму 1431337,44 грн.

У матеріалах справи наявні копії довіреностей на отримання продукції за переліченими видатковими накладними, окрім видаткових накладних № ВН-0000079, ВН-00005. Також наявні копії заявок щодо поставки продукції.

Відповідачем частково було повернуто позивачу продукцію на суму 26975,52 грн, згідно з накладною № 10 від 24.04.2020, та на суму 26959,80 грн, згідно з накладною № 11 від 24.04.2020.

Відповідач за поставлену продукцію розрахувався частково у загальній сумі 437499,16 грн, що підтверджується копіями платіжних доручень, що містяться в справі.

Між сторонами був підписаний акт звіряння взаємних розрахунків за період розрахунків з 01.10.2019 по 19.04.2021 по договору № 11-ЗК/2019 від 10.10.2021, відповідно до якого станом на 19.04.2021 заборгованість відповідача перед позивачем склала 1002869,84 грн. з ПДВ.

Позивач звернувся до відповідача з письмовою претензією щодо сплати 949 902,96 грн. заборгованості за договором № 11-ЗК/2019 від 10.10.2021. Претензія отримана відповідачем 02.06.2021 згідно зі штампом вхідної кореспонденції.

4.3 Позиція апеляційного господарського суду у справі

Імперативними приписами статті 269 Господарського процесуального кодексу України визначено, що суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї. Докази, які не були подані до суду першої інстанції, приймаються судом лише у виняткових випадках, якщо учасник справи надав докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від нього. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено порушення норм процесуального права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права. У суді апеляційної інстанції не приймаються і не розглядаються позовні вимоги та підстави позову, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення присутніх учасників справи, дослідивши наведені в апеляційній скарзі доводи та надані заперечення, перевіrivши на підставі встановлених фактичних обставин справи правильність застосування судом першої інстанції норм матеріального і процесуального права, колегія суддів апеляційного суду вважає, що апеляційна скарга не підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до ст.6 Цивільного кодексу України, сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності і та справедливості (ст.627 Цивільного кодексу України).

За змістом ст.173 Господарського кодексу України господарським визнається зобов'язання, що виникає між суб'єктом господарювання та іншим учасником (учасниками) відносин у сфері

господарювання з підстав, передбачених цим Кодексом, в силу якого один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо), або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управнена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

Зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку (частина перша ст.509 Цивільного кодексу України).

Господарське зобов'язання виникає, зокрема із господарського договору (ст.174 Господарського кодексу України).

Відповідно до частини першої ст.626 Цивільного кодексу України договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Правовідносини, які виникли між сторонами за своєю правовою природою є договором поставки.

Статтею 265 Господарського кодексу України унормовано, що за договором поставки одна сторона - постачальник зобов'язується передати (поставити) у зумовлені строки (строк) другій стороні - покупцеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму.

Згідно зі ст.712 Цивільного кодексу України за договором поставки продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистими, сімейними, домашніми або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.

Статтею ст.655 Цивільного кодексу України встановлено, що за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Відповідно до ч.ч.1,2 ст.662 Цивільного кодексу України продавець зобов'язаний передати покупцеві товар, визначений договором купівлі-продажу. Продавець повинен одночасно з товаром передати покупцеві його приналежності та документи (технічний паспорт, сертифікат якості тощо), що стосуються товару та підлягають переданню разом із товаром відповідно до договору або актів цивільного законодавства.

Положеннями статті 664 Цивільного кодексу України передбачено, що обов'язок продавця передати товар покупцеві вважається виконаним у момент: вручення товару покупцеві, якщо договором встановлений обов'язок продавця доставити товар; надання товару в розпорядження покупця, якщо товар має бути переданий покупцеві за місцезнаходженням товару. Договором купівлі-продажу може бути встановлений інший момент виконання продавцем обов'язку передати товар. Товар вважається наданим у розпорядження покупця, якщо у строк, встановлений договором, він готовий до передання покупцеві у належному місці і покупець поінформований про це. Готовий до передання товар повинен бути відповідним чином ідентифікований для цілей цього договору, зокрема шляхом маркування.

Частинами 1,2 статті 692 Цивільного кодексу України визначено, що покупець зобов'язаний оплатити товар після його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього, якщо договором або актами цивільного законодавства не встановлений інший строк оплати товару. Покупець зобов'язаний сплатити продавцеві повну ціну переданого товару. Договором купівлі-продажу може бути передбачено розстрочення платежу.

Одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом (ст.525 Цивільного кодексу України).

Відповідно до ст.526 Цивільного кодексу України, яка кореспондується з частиною першою ст.193 Господарського кодексу України, зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Договір є обов'язковим для виконання сторонами (стаття 629 Цивільного кодексу України).

Якщо у зобов'язанні встановлений строк (термін) його виконання, то воно підлягає виконанню у цей строк (термін). Якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства (ст.530 Цивільного кодексу України).

Відповідач заперечує факт поставки товару за видатковою накладною № ВН-00005 від 15.03.2021 на суму 645 164,52 грн, оскільки вказана накладна не містить дані про особу, уповноважену на отримання товару.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено порядок оформлення документів, які можуть підтверджувати господарські операції.

Статтею 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено, що первинний документ - це документ, який містить відомості про господарську операцію.

Відповідно до частини 1 статті 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

Згідно з частиною 2 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі та повинні мати такі обов'язкові реквізити: назву документа (форми); дату складання; назву підприємства, від імені якого складено документ; зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Вказаний перелік обов'язкових реквізитів кореспондується з Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.1995, відповідно до пункту 2.4. якого первинні документи повинні мати такі обов'язкові реквізити: найменування підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), дата складання, зміст та обсяг господарської операції, одиниця виміру господарської операції (у натуральному та/або вартісному виразі), посади і прізвища осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення, особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Пунктом 2.5 вказаного Положення передбачено, що документ має бути підписаний особисто, а підпис може бути скріплений печаткою.

Наявна в матеріалах справи видаткова накладна № ВН-00005 від 15.03.2021 такі обов'язкові реквізити як дату складання; назву підприємства, від імені якого складено документ і якому здійснюється поставка за цією накладною; зміст та обсяг господарської операції, одиниця виміру господарської операції; особистий підпис уповноважених осіб сторін (підписи яких були засвідчені відтиском печатки товариств).

Відсутність у видатковій накладній назви посади особи, яка отримала товар за цією накладною, за наявності її підпису у цій накладній, який засвідчений відтиском печатки самої юридичної особи, не

може свідчити про те, що така особа є неуповноваженою чи що така видаткова накладна є неналежним доказом у справі.

Відсутність у видатковій накладній назви посади особи, яка отримала товар за цією накладною, за наявності її підпису у цій накладній, який засвідчений відтиском печатки самої юридичної особи, не може свідчити про те, що така особа є неуповноваженою чи що така видаткова накладна є неналежним доказом у справі.

Відтиск печатки на видатковій накладній є свідченням участі приватного підприємства "Запорізька кондитерська фабрика", як юридичної особи, у здійсненні господарської операції за цією накладною. Відтиском печатки організації засвідчується на документі підпис відповідальної особи, яка мала доступ до печатки.

Відповідальність і контроль за дотриманням порядку зберігання печатки і штампів, а також законність користування ними покладається на керівника підприємства, який у разі її втрати має негайно повідомити правоохоронні органи.

Відповідач не заперечує справжність печатки. При цьому, не надає суду доказів протиправності використання своєї печатки чи доказів її викрадення, так само як і доказів звернення до правоохоронних органів у зв'язку з викраденням чи втратою печатки, у зв'язку з чим відсутні правові підстави вважати, що печатка використовувалась не на розсуд відповідача.

З урахуванням наведеного, видаткова накладна № ВН-00005 від 15.03.2021 підтверджує факт поставки товару на суму 645164,52 грн та є самостійною підставою для виникнення обов'язку у відповідача здійснити розрахунки за отриманий товар.

Крім того, поставка товару на суму 645 164,52 грн відображена сторонами в підписаному між ними акті звірення взаємних розрахунків за період з 01.10.2019 по 19.04.2021.

Колегія суддів враховує, що акт звірки може вважатися доказом у справі в підтвердження певних обставин, зокрема в підтвердження наявності заборгованості суб'єкта господарювання, її розміру, визнання боржником такої заборгованості тощо. Однак за умови, що інформація, відображена в акті підтверджена первинними документами та акт містить підписи уповноважених на його підписання сторонами осіб. Як правило, акти звірок розрахунків (чи заборгованості) складаються та підписуються бухгалтерами контрагентів і підтверджують остаточні розрахунки сторін на певну дату.

Відсутність в акті звірки підписів перших керівників сторін або інших уповноважених осіб, які мають право представляти інтереси сторін, у тому числі здійснювати дії, спрямовані на визнання заборгованості підприємства перед іншими суб'єктами господарювання, означає відсутність в акті звірки юридичної сили документа, яким суб'єкт господарської діяльності визнає суму заборгованості. Слід також зазначити, що чинне законодавство не містить вимоги про те, що у акті звірки розрахунків повинно зазначатися формулювання про визнання боргу відповідачем. Підписання акту звірки, в якому зазначено розмір заборгованості, уповноваженою особою боржника, та підтвердження наявності такого боргу первинними документами свідчить про визнання боржником такого боргу.

Акт звірки взаєморозрахунків підписано уповноваженою особою відповідача та скріплений печаткою підприємства, а тому є доказом, що свідчить про визнання відповідачем наявності у нього перед позивачем боргу з оплати отриманого товару за спірним договором.

Матеріали справи не містять, а відповідачем не надано доказів сплати заборгованості у розмірі на суму 645164,52 грн за видатковою накладною № ВН-00005 від 15.03.2021, у зв'язку з чим місцевий господарський суд дійшов обґрунтованого висновку про стягнення з відповідача на користь позивача заборгованості у вказаному розмірі.

За приписами ст.625 Цивільного кодексу України, боржник, який прострочив виконання грошових зобов'язань на вимогу кредитора, зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також 3 відсотка річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Позивач нарахував відповідачу за видатковою накладною № ВН-00005 від 15.03.2021 3% річних у розмірі 6 734,45 грн та інфляційні втрати у розмірі 10 322,62 грн.

Перевіривши наданий позивачем розрахунок інфляційних втрат та 3% річних за видатковою накладною № ВН-00005 від 15.03.2021, колегія суддів вважає, що першої інстанції правомірно задовольнив позовні вимоги в цій частині.

Щодо вимоги позивача про стягнення з відповідача пені за видатковою накладною № ВН-00005 від 15.03.2021 у розмірі 34 432,31 грн, колегія суддів враховує таке.

Відповідно до ст.610 Цивільного кодексу України порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Частиною 1 ст.612 Цивільного кодексу України передбачено, що боржник вважається таким, що прострочив, якщо він не приступив до виконання зобов'язання або не виконав його у строк, встановлений договором або законом.

За приписами до частини другої ст.193, частини першої 1 ст.216 Господарського кодексу України порушення зобов'язання є підставою для застосування господарських санкцій, передбачених цим кодексом, іншими законами або договором; учасники господарських правовідносин несуть господарсько-правову відповідальність за правопорушення у сфері господарювання шляхом застосування до правопорушників господарських санкцій на підставах і в порядку, передбачених цим Кодексом, іншими законами та договором.

Стаття 230 Господарського кодексу України штрафними санкціями у розумінні цього Кодексу визначає господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання.

Статтею 549 Цивільного кодексу України встановлено, що неустойкою (штрафом, пенею) є грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторіві у разі порушення боржником зобов'язання. Формами неустойки є штраф і пеня. Штрафом є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання. Пенею є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

Відповідно до ч.4 ст.231 Господарського кодексу України розмір штрафних санкцій встановлюється законом, а в разі якщо розмір штрафних санкцій законом не визначено, санкції застосовуються в передбаченому договором розмірі. При цьому розмір санкцій може бути встановлено договором у відсотковому відношенні до суми невиконаної частини зобов'язання або в певній, визначеній грошовій сумі, або у відсотковому відношенні до суми зобов'язання незалежно від ступеня його виконання, або у кратному розмірі до вартості товарів (робіт, послуг).

Нарахування штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язання, якщо інше не встановлено законом або договором, припиняється через шість місяців від дня, коли зобов'язання мало бути виконано (ч.6 ст.232 Господарського Кодексу України).

Пунктом 6.3 договору передбачено, що у випадку прострочення покупцем здійснення остаточного розрахунку за продукцію покупець сплачує постачальнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми простроченого платежу за кожен день прострочення оплати.

Частиною 5 ст.254 Цивільного кодексу України передбачено, якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону у місці вчинення певної дії, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

Встановивши факт порушення відповідачем зобов'язання за спірним договором, здійснивши перерахунок пені за видатковою накладною № ВН-00005, господарський суд правомірно встановив, що з відповідача на користь позивача підлягає стягненню пеня у розмірі 29 182,65 грн.

Колегія суддів відхиляє доводи скаржника стосовно поставлення позивачем товару без узгодження з відповідачем, оскільки наведене спростовується специфікацією від 09.03.2021, видатковою накладною №ВН-00005, актом звіряння взаємних розрахунків станом на 19.04.2021. Товар за спірною накладною був отриманий відповідачем без жодних зауважень.

Апеляційний господарський суд вважає безпідставними доводи скаржника щодо поставки за видатковою накладною № ВН-00005 неякісного товару, враховуючи таке.

Положеннями статті 673 Цивільного кодексу України унормовано, що продавець повинен передати покупцеві товар, якість якого відповідає умовам договору купівлі-продажу. У разі відсутності в договорі купівлі-продажу умов щодо якості товару продавець зобов'язаний передати покупцеві товар, придатний для мети, з якою товар такого роду звичайно використовується. Якщо продавець при укладенні договору купівлі-продажу був повідомлений покупцем про конкретну мету придбання товару, продавець повинен передати покупцеві товар, придатний для використання відповідно до цієї мети. У разі продажу товару за зразком та (або) за описом продавець повинен передати покупцеві товар, який відповідає зразку та (або) опису. Якщо законом встановлено вимоги щодо якості товару, продавець зобов'язаний передати покупцеві товар, який відповідає цим вимогам. Продавець і покупець можуть домовитися про передання товару підвищеної якості порівняно з вимогами, встановленими законом.

Статтею 678 Цивільного кодексу України встановлено, що покупець, якому переданий товар неналежної якості, має право, незалежно від можливості використання товару за призначенням, вимагати від продавця за своїм вибором: пропорційного зменшення ціни; безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк; відшкодування витрат на усунення недоліків товару. У разі істотного порушення вимог щодо якості товару (виявлення недоліків, які не можна усунути, недоліків, усунення яких пов'язане з непропорційними витратами або затратами часу, недоліків, які виявилися неодноразово чи з'явилися знову після їх усунення) покупець має право за своїм вибором: відмовитися від договору і вимагати повернення сплаченої за товар грошової суми; вимагати заміни товару. Якщо продавець товару неналежної якості не є його виготовлювачем, вимоги щодо заміни, безоплатного усунення недоліків товару і відшкодування збитків можуть бути пред'явлені до продавця або виготовлювача товару. Положення цієї статті застосовуються, якщо інше не встановлено цим Кодексом або іншим законом.

Матеріали справи не містять доказів, а відповідачем не надано належних доказів повідомлення позивача відповідно до п.4.4 договору про виявлення неякісної продукції, запрошення останнього для складання акту виявлення неякісної продукції, пред'явлення вимоги про зменшення ціни товару. Також у матеріалах справи відсутнє будь-яке листування між сторонами з цього приводу, зокрема відповідно претензії відповідача.

Судом першої інстанції аргументовано відхилено посилання відповідача на лист вих. № 423 від 23.03.2021 "Щодо відмови прийняти товару", оскільки докази надіслання/вручення цього листа позивачу відсутні.

Надані відповідачем акт вхідного контролю продукції №15/03-2021 від 15.03.2021 та акт виявлення неякісної продукції №22/03-2021 від 22.03.2021 також не є належними доказами поставки неякісного товару, оскільки вказані акти складені представниками відповідача, які є зацікавленими особами.

Посилання скаржника на відсутність в товарно-транспортній накладній №00011 від 15.03.2021 підпису водія - перевізника не можуть свідчити про те, що позивачем не було здійснено перевезення товару. У вказаній товарно-транспортній накладній представник відповідача засвідчив факт отримання вантажу своїм підписом, скріпленим печаткою підприємства, а отже перевезення вантажу за цією накладною було виконано в повному обсязі.

Доводи відповідача щодо відсутності у нього виробничої необхідності у поставці певного переліку плівки ПЕТ для цукерок, виробництво яких призупинено, не є підставою для звільнення останнього від сплати заборгованості за спірною видатковою накладною.

Крім того, колегія суддів враховує, що позивачем була зареєстрована податкова накладна в органах Державної податкової служби, про що відповідач був повідомлений, та віднесено суму ПДВ у розмірі

107 527,42 грн податковий кредит.

В решті рішення місцевого господарського суду не оскаржується, а тому відповідно до приписів ч.1 ст.269 Господарського процесуального кодексу України судом апеляційної інстанції не переглядається.

Аналізуючи питання обсягу дослідження доводів скаржника та їх відображення у судових рішеннях, питання вичерпності висновків суду, суд апеляційної інстанції враховує висновок Європейського Суду з прав людини у справі Проніна проти України (Рішення ЄСПЛ від 18.07.2006). Зокрема, ЄСПЛ у своєму рішенні зазначив, що пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди давати обґрунтування своїх рішень, але це не може сприйматись як вимога надавати детальну відповідь на кожен аргумент. Межі цього обов'язку можуть бути різними в залежності від характеру рішення. Крім того, необхідно брати до уваги різноманітність аргументів, які сторона може представити в суд, та відмінності, які існують у державах-учасниках, з огляду на положення законодавства, традиції, юридичні висновки, викладення та формулювання рішень. Таким чином, питання, чи виконав суд свій обов'язок щодо подання обґрунтування, що впливає зі статті 6 Конвенції, може бути визначено тільки у світлі конкретних обставин справи.

У даній справі суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що скаржникові було надано вичерпну відповідь на всі істотні питання, що виникають при кваліфікації спірних відносин, а доводи, викладені в апеляційній скарзі, не спростовують обґрунтованих та правомірних висновків суду першої інстанції.

4.4 Висновки апеляційного господарського суду за результатами розгляду апеляційної скарги

Аргументи відповідача, зазначені в апеляційній скарзі, не приймаються апеляційним господарським судом, оскільки вони спростовуються викладеними приписами законодавства та встановленими обставинами у справі, і не можуть слугувати підставою для скасування рішення суду, оскільки судом апеляційної інстанції не було встановлено невірне застосування господарським судом норм матеріального та процесуального права при розгляді справи.

4.5 Розподіл судових витрат

Відповідно до статті 129 Господарського процесуального кодексу України витрати по сплаті судового збору за подання позовної заяви та апеляційної скарги покладаються на скаржника.

Керуючись ст.ст.269,275,277,281-283 Господарського процесуального кодексу України суд, -

ПОСТАНОВИВ:

У задоволенні апеляційної скарги приватного акціонерного товариства Запорізька кондитерська фабрика відмовити.

Рішення Господарського суду Запорізької області від 09.12.2021 у справі №908/2788/21 залишити без змін.

Судові витрати по сплаті судового збору за подання апеляційної скарги покласти на скаржника.

Постанова набирає законної сили з дня її прийняття та може бути оскаржено в касаційному порядку

Постанова складена у повному обсязі 03.05.2022.

Головуючий В.О.Кузнецов

Судді А.Є.Чередко

В.Ф.Мороз